

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Galina Stratulat,

Nicolae Craiu,

a judecat în ședința de judecată, fără citirea părților la proces, recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2020, declarat de avocatul Vasile Albu, în numele inculpatului

Greco Alexei XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>29.05.2014 – 19.04.2017,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>01.09.2017 – 06.11.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>04.04.2019 – 28.11.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>19.02.2020 – 24.06.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>28.09.2020 – 26.01.2021.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 19 aprilie 2017, Greco Alexei a fost condamnat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere, cu includerea perioadei arestării preventive de la 06.03.2014 până la 21.03.2014.

Casianenco Valeriu a fost condamnat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal la 7 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Barba Ion a fost condamnat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Gheorghiu Ștefan a fost condamnat în baza art. 323 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probă de 4 ani.

De la inculpați s-a încasat, solidar, în beneficiul părții vătămate Sîrbu I. prejudiciul material în sumă de 233.150 lei și 19.360 euro, în lei conform cursului valutar la data executării hotărârii.

De la Grecu A., Barba I. și Casianenco V. s-a încasat în beneficiul părții vătămate Sîrbu I. prejudiciul moral în mărime de a câte 10.000 lei fiecare, iar de la Gheorghiu Ș. - 5000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că Grecu A., împreună și de comun acord cu Barba I. și Casianenco V., având scopul însușirii bunurilor altor persoane, au împărțit din timp rolurile între ei și la 11 februarie 2014, în intervalul orelor 08.00 – 11.00, în timp ce una dintre persoane a sustras atenția fiului victimei Sîrbu A., determinându-l pe ultimul să părăsească domiciliul, Barba I. și Casianenco V. au deteriorat fereastra de la verandă și au pătruns în apartamentul nr. 3 din XXXXXX XXX. XXXXXX, de unde au sustras pe ascuns un safeu metalic de culoare sură model „Sigma KFS 3525”, în valoare de 1000 lei, în care se aflau următoarele bunuri: un ceas din aur cu proba 585 model „Quartz” în valoare de 22.000 lei, un notebook model „ASUS” (computator portativ), de culoare neagră, în valoare de 5800 lei, bani în sumă de 252.000 lei și 22.660 euro, echivalentul conform cursului oficial al BNM, al sumei de 406.245 lei, care aparțineau lui Sîrbu I., după care cu bunurile sustrase, în sumă totală de 687.045 lei, au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând victimei o daună materială în proporții deosebit de mari.

Ulterior, în seara zilei de 11 februarie 2014, continuându-și intențiile criminale, Grecu A., Barba I. și Casianenco V. au împărțit între ei bunurile sustrase de la domiciliul lui Sîrbu I.

Gheorghiu Ș., la 11 februarie 2014, aflând despre comiterea de către Grecu A., Barba I. și Casianenco V. a sustragerii în proporții deosebit de mari, adică a unei infracțiuni grave, nu a comunicat organelor de drept despre comiterea infracțiunii, dar a ajutat la tănuirea mijloacelor financiare sustrase (primito de la Barba I. și Casianenco V.), prin ce a favorizat dinainte nepromis infracțiunea menționată și a păstrat asupra sa mijloacelor financiare sustrase până la 06 martie 2014 – data când a fost reținut de angajații poliției.

Instanța a reținut că inculpatul Grecu A. nu a recunoscut vina și a declarat că la 11.02.2014, la ora 10.00, l-a contactat fiul părții vătămate, Sîrbu A. și l-a invitat la el. În timp ce mergea spre acesta, s-a întâlnit cu Barba I. și Casianenco V., cu care s-a salutat, dar nu a vorbit nimic cu ei. Cu Sîrbu A. s-au întâlnit în stradă și au mers la Doru A., însă acesta nu era acasă. Au stat împreună aproximativ o oră, apoi el a mers acasă, iar Sîrbu A. a rămas singur. Ulterior, l-a telefonat Sîrbu A. și l-a chemat urgent la el acasă. Ajungând acolo, a văzut mai multe persoane, iar Sîrbu A. i-a spus că a avut loc un furt.

Astfel, vina inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită prin probele administrate, și anume, declarațiile părții vătămate Sîrbu I., ale martorilor Sîrbu A., Arsenii D. și Poclodoc A., că la 11.02.2014, Grecu A. i-a sustras atenția fiului părții vătămate Sîrbu A., determinându-l să părăsească domiciliul, în timp ce Barba I. și Casianenco V. au deteriorat fereastra de la verandă și au pătruns în apartament, de unde au sustras pe ascuns un safeu metalic de culoare sură model „Sigma KFS 3525”, în valoare de 1000 lei, în care se aflau următoarele bunuri: un ceas din aur cu proba 585 model „Quartz” în valoare de 22.000 lei, un notebook model „ASUS” (computator portativ), de culoare neagră, în valoare de 5800 lei, bani în sumă de 252.000 lei și 22.660 euro, echivalentul conform cursului oficial al BNM, al sumei de 406.245 lei.

Aceleași circumstanțe rezultă și din declarațiile inculpaților Barba I. și Casianenco V. că au sustras safeul, necunoscând ce sume de bani sau bunuri se află în el.

Mai mult, martorul Sîrbu A. a confirmat că l-a telefonat pe Grecu A. pentru a se întâlni cu el și pentru a merge la un restaurant să caute de lucru. Grecu A., sub pretextul că îi este foame, l-a determinat să plece de la domiciliul său la un prieten comun pentru a lua masa, iar după comiterea furtului, l-a lăsat și a plecat, invocând că trebuie să meargă la bunica sa care este nevătătoare.

Or, aceste împrejurări obiective confirmă implicarea lui Grecu A. în comiterea furtului.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate pe art. 186 alin. (5) Cod penal, ca furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în locuință, săvârșită de mai multe persoane, în proporții deosebit de mari.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 7 la 12 ani, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante.

3. Avocatul Marian Babără a declarat apel, în numele părții vătămate Sîrbu I., solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care toți inculpații să fie condamnați în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, la câte 9 ani închisoare, iar acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral să fie admisă integral.

Apelantul a invocat că gravitatea infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpaților și atitudinea lor față de fapta comisă și față de partea vătămată determină necesitatea aplicării unei pedepse cu închisoarea pe o durată mai mare, decât cea stabilită de instanța de fond, împrejurări în care va fi atins scopul pedepsei de reeducare, corectare și prevenire a săvârșirii altor infracțiuni.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 6 noiembrie 2018, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Grecu Alexei a fost condamnat în baza art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere, cu includerea perioadei arestării preventiv de la 06.03.2014 până la 21.03.2014.

Gheorghiu Ștefan a fost condamnat în baza art. 42 alin. (3), (5), 186 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare.

Barba Ion a fost condamnat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal la 7 ani închisoare.

Casianenco Valeriu a fost condamnat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal la 7 ani închisoare.

De la Grecu A., Gheorghiu Ș., Barba I. și Casianenco V. s-a încasat în beneficiul părții vătămate Sîrbu I. prejudiciul moral în mărime de a câte 10.000 lei, fiecare.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, potrivit încheierii din 06.02.2018, în privința inculpaților Casianenco V. și Grecu A. a fost aplicată măsura preventivă - declarația în scris de a nu părăsi localitatea, cu anunțarea lor în căutare, însă până în prezent inculpații n-au fost de găsit și cauza urmează a fi examinată în lipsa lor, dar cu

participarea apărătorilor Igor Conoval și Ion Popescu, nefiind astfel încălcat dreptul inculpaților la un proces echitabil.

Instanța de apel a constatat că Gheorghiu Ș., având scopul însușirii bunurilor altor persoane, acționând în calitate de organizator și complice, a organizat și a ajutat la sustragerea bunurilor părții vătămate Sîrbu I., atrăgându-i la comiterea acestei infracțiuni pe Barba I. și Casianenco V., în calitate de coautori, iar pe Grecu A., în calitate de complice, în modul următor: conform planului infracțional, elaborat de către el din timp, avându-l ca complice pe Grecu A. și împreună cu dânsul, i-a sustras atenția fiului victimei Sîrbu I. – Sîrbu A., determinându-l pe ultimul să părăsească domiciliul, la 11 februarie 2014 și să lipsească de la domiciliu în intervalul orelor 08.00 - 11.00 și, în acest timp, conform planului infracțional, Barba I. și Casianenco V., care au acționat nemijlocit la săvârșirea furtului, ca coautori, au deteriorat fereastra de la verandă și au pătruns în apartamentul nr. 3 din XXXXXX XXX. XXXXXX, de unde au sustras pe ascuns un safeu metalic de culoare sură de model „Sigma KFS 3525”, în valoare de 1000 lei, în care se aflau următoarele bunuri: un ceas din aur cu proba 585, de model „Quartz” în valoare de 22.000 lei MD, un note-book de model „ASUS” (computator portativ), de culoare neagră, în valoare de 5800 lei, bani în sumă de 252.000 lei și 22.660 euro, echivalentul conform cursului oficial al BNM al sumei de 406.245 lei, care aparțineau lui Sîrbu I., după care, cu bunurile sustrate, în sumă totală de 687.045 lei, au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i victimei o daună materială în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a statuat că vinovăția inculpaților este confirmată pe deplin, iar *acțiunile inculpatului Grecu A. urmează a fi încadrate în baza art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal*, ca complicitatea la infracțiunea de furt, adică a sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în proporții deosebit de mari, de două și mai multe persoane, cu pătrundere în locuință.

Ori, potrivit art. 42 alin. (5) Cod penal, se consideră complice, persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum și persona care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acesteia sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte.

Astfel, *Gheorghiu Ș. a acționat în calitate de organizator și complice, din timp, a elaborat planul infracțional, explicându-le lui Grecu A., Barba I. și Casianenco V. metoda de săvârșire a furtului din apartamentul nr. 3 din XXXXXX XXX. XXXXXX și, acționând în complicitate cu Grecu A. care, în timp ce i-a sustras atenția fiului victimei Sîrbu I. – Sîrbu A., determinându-l să părăsească domiciliul, la 11 februarie 2014, în intervalul orelor 08.00 – 11.00, prin intermediul lui Barba I. și Casianenco V. care au acționat nemijlocit ca coautori la săvârșirea furtului, au deteriorat fereastra de la verandă și au pătruns în apartamentul nr. 3 din XXXXXX XXX. XXXXXX, de unde au sustras pe ascuns un safeu metalic de culoare sură de model „Sigma KFS 3525”, în valoare de 1000 lei, în care se aflau următoarele bunuri: un ceas din aur cu proba 585, de model „Quartz” în valoare de 22.000 lei MD, un note-book de model „ASUS” (computator portativ), de culoare neagră, în valoare de 5800 lei, bani în sumă de 252.000 lei și*

22.660 euro, echivalentul conform cursului oficial al BNM al sumei de 406.245 lei, care aparțineau lui Sîrbu I., după care, cu bunurile sustrase, în sumă totală de 687.045 lei, au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i victimei o daună materială în proporții deosebit de mari.

Totodată, instanța de fond eronat i-a incriminat și lui Grecu A. calitatea de coautor la comiterea furtului, indicând că acțiunile acestuia întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (5) Cod penal, or, în speță, doar inculpații Barba I. și Casianenco V. au săvârșit în mod nemijlocit furtul, ***Gheorghiu Ș. a acționat în calitate de organizator și complice, iar Grecu A. a săvârșit în complicitate furtul incriminat.***

Astfel, Grecu A., întru asigurarea înlăturării obstacolelor pentru comiterea infracțiunii date, i-a sustras atenția fiului victimei Sîrbu I. - Sîrbu A., determinându-l pe ultimul să părăsească domiciliul, adică Grecu A. n-a săvârșit acest furt în coautorat, ci a ajutat la această infracțiune prin înlăturarea de obstacole, astfel că, prima instanță eronat a indicat în partea constatatoare a sentinței că Grecu A. a săvârșit furtul incriminat, împreună și de comun acord cu Barba I. și Casianenco V.

Pe lângă aceasta, noțiunea *de două sau mai multe persoane*, în sensul consemnat la art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, presupune pluralitatea de făptuitori. Acești făptuitori trebuie să aibă calitatea de autori mijlociți (mediați) sau de autori nemijlociți (imediate) ai infracțiunii. Un singur autor al infracțiunii, alături de o persoană care numai contribuie la săvârșirea infracțiunii în calitate de organizator, instigator sau complice, nu este suficient pentru a opera circumstanța agravantă de mai multe persoane.

Deci, aprecierea instanței de fond referitor la constatarea agravantei *de mai multe persoane* în privința lui Grecu A., este eronată, urmând a fi exclusă, cu condamnarea acestuia pe art. 42 alin. (5), art. 186 alin. (5) Cod penal, ca complicitatea la infracțiunea de furt, adică a sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în proporții deosebit de mari, de două și mai multe persoane, cu pătrundere în locuință.

În același timp, este exagerată suma prejudiciului moral în mărime de 100.000 lei pretinsă de partea vătămată Sîrbu I., urmând a fi încasată de la Gheorghiu Ș., Grecu A., Barba I. și Casianenco V. în beneficiul părții vătămate câte 10.000 lei de la fiecare, ținând cont de practica CtEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpații au săvârșit o infracțiune gravă, de circumstanțele reale și personale, considerând că reeducarea și corectarea acestora este posibilă doar cu privarea lor de libertate, aplicându-i inculpatului Grecu A. pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2019, au fost respinse ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de avocatul Barbacar Anatolie în numele inculpatului Barba I. și de avocatul Cebotari Adrian în numele inculpaților Gheorghiu Ș., cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 6 noiembrie 2018, în cauza penală în privința inculpaților Gheorghiu Ș. și Barba I.

Instanța de recurs a reținut că instanța de apel, la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate.

6. La 14 noiembrie 2019, avocatul Vasile Albu a declarat apel, solicitând **casarea sentinței din 19.04.2017** și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Grecu A. să fie achitat, pe motiv că *fapta nu e săvârșită de inculpat și acțiunile lui nu întrunesc elementele infracțiunii*.

Apelantul a invocat că instanța de fond a apreciat greșit probele administrate și a aplicat eronat legea, interpretând-o în defavoarea inculpatului.

Astfel, inculpatul nu neagă că în ziua furtului a petrecut ceva timp cu Sîrbu A., însă la solicitarea acestuia și despre regizarea furtului nu a cunoscut nimic, iar ulterior, pentru tăcere, a acceptat primirea unei sume de bani, drept remunerare necuvenită.

Or, banii ridicați de la el de angajații poliției, aparțin mamei sale și i-au fost încredințați pentru procurarea mobilei, fapt confirmat de mama sa și prietena lui Chirilenco C. și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Totodată, acuzarea fiind cointeresată în instrumentarea frauduloasă a dosarului de condamnare, a acceptat tacit verificarea superficială a faptului maltratării bănuților de către angajații poliției, iar instanța de fond a ocupat aceeași poziție, motiv din care inculpatul nu recunoaște și nu susține declarațiile date în cadrul urmăririi penale.

La fel, instanța de fond eronat i-a incriminat inculpatului calitatea de complice la comiterea furtului, indicând că acțiunile lui întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (5) Cod penal.

Mai mult, inculpatul a lipsit de la judecarea cauzei și pronunțarea sentinței, nefiind informat despre adoptarea acesteia, fiind plecat peste hotare.

6.1. La 20 mai 2020, avocatul Vasile Albu a declarat apel suplimentar, solicitând **modificarea deciziei instanței de apel din 06.11.2019** în partea stabilirii pedepsei în conformitate cu art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal, rejudecarea cauzei, cu recalificarea acțiunilor lui Grecu A. în baza art. 42 alin. (5), 186 alin. (2) Cod penal și aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate cu amendă sau cu muncă neremunerată în folosul comunității.

Apelantul a indicat că prin decizia instanței de apel din 06.11.2019, sentința primei instanțe a fost modificată fiind recalificate acțiunile lui Grecu A. în baza art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal – participare complexă și rolul de complice, cu stabilirea pedepsei de 7 ani închisoare.

Potrivit declarațiilor inculpatului, depuse prin intermediul poștei electronice, el recunoaște vina în săvârșirea furtului, se căiește sincer și regretă comiterea faptei, aduce scuze părții vătămate pentru faptul că s-a lăsat atras la acțiuni ilegale.

Inculpatul nu a fost în înțelegere prealabilă cu participanții principali la săvârșirea furtului în proporții deosebit de mari, însă intuia pătrunderea în locuință și cauzarea de daune în proporții considerabile părții vătămate. Deci, instanța de apel urmează să soluționeze aceste împrejurări, cu recalificarea acțiunilor inculpatului de la art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) la art. 42 alin. (5), 186 alin. (2) Cod penal.

De asemenea, inculpatul a achitat părții vătămate sumele de 20.000 lei și 4000 euro, în vederea reparării prejudiciului material cauzat acestuia.

La stabilirea pedepsei, au fost omise multiplele circumstanțe atenuante, prevăzute la art. 76 alin. (1) Cod penal, inclusiv, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani, recunoașterea vinovăției,

expirarea, la momentul comiterii infracțiunii, a cel puțin 2/3 din termenul de prescripție pentru tragerea la răspunderea penală, prevăzut pentru infracțiunea de la art. 186 alin. (2) Cod penal.

Potrivit art. 76 alin. (2) Cod penal, instanța de judecată poate considera drept circumstanțe atenuante și alte circumstanțe neprevăzute la alin. (1), precum vârsta fragedă, căința sinceră, restituirea prejudiciului și altele.

Conform art. 79 alin. (1) Cod penal, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani, poate fi apreciată ca circumstanță excepțională.

Totodată, la stabilirea pedepsei, termenului și categoriei ei, instanța de apel urmează să țină cont și de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal.

7. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din **24 iunie 2020**, apelul, **inclusiv apelul suplimentar**, au fost admise, **casată sentința în partea ce se referă la inculpatul Grecu A.** și pronunțată o nouă hotărâre.

Grecu Alexei a fost condamnat în baza art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere, cu includerea perioadei arestării preventiv de la 06.03.2014 până la 21.03.2014.

Instanța de apel a reținut că inculpatul Grecu A. a lipsit de la judecarea și de la pronunțarea sentinței primei instanțe, nu a fost informat despre adoptarea sentinței, fiind plecat peste hotarele țării și anunțat în căutare.

Conform materialelor dosarului, la 31.10.2019, în baza contractului de acordare a asistenței juridice lui Grecu A. și a mandatului seria MA nr. 0190747, avocatul Vasile Albu a luat cunoștință cu materialele prezentului dosar penal și a recepționat copia sentinței. Deci, pentru inculpatul Grecu A., termenul de declarare a apelului expiră la 15 noiembrie 2019, iar apelul a fost depus la data de 14 noiembrie 2019, adică în termenul legal.

Instanța de apel va examina doar apelul avocatului Vasile Albu în interesele inculpatului Grecu A., or, sentința primei instanțe a devenit irevocabilă în privința inculpaților Gheorghiu Ș. și Barba I. prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28.11.2019.

Ori, prima instanță a conchis că Grecu A. este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, ca furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în locuință, săvârșită de mai multe persoane, în proporții deosebit de mari.

Însă, instanța de fond a omis faptul că infracțiunea a fost comisă prin participație, fiecare dintre cei patru inculpați având grade diferite de participare, iar în particular, **inculpatul Grecu A. a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (5) Cod penal, în calitate de complice și acțiunile acestuia se încadrează în baza art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal**, ca complicitatea la infracțiunea de furt, adică a sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în proporții deosebit de mari, de două și mai multe persoane, cu pătrundere în locuință.

Astfel se constată că Gheorghiu Ș., având scopul însușirii bunurilor altor persoane, acționând în calitate de organizator și complice, a organizat și a ajutat la sustragerea bunurilor părții vătămate Sîrbu I., atrăgându-i la comiterea acestei infracțiuni pe Barba I. și Casianenco V. în calitate de coautori, iar pe Grecu A. în calitate de complice, în modul următor: conform planului infracțional elaborat de

el din timp, avându-l ca complice pe Grecu A. și împreună cu dânsul, i-a sustras atenția fiului victimei Sîrbu I. - Sîrbu A., determinându-l pe ultimul să părăsească domiciliul la 11 februarie 2014 și să lipsească de la domiciliu în intervalul orelor 08.00 – 11.00 și, în acest timp, conform planului infracțional, Barba I. și Casianenco V., care au acționat nemijlocit la săvârșirea furtului, ca coautori, au deteriorat fereastra de la verandă și au pătruns în apartamentul nr. 3 din XXXXXX XXX. XXXXXX, de unde au sustras pe ascuns un safeu metalic de culoare gri de model „Sigma KFS 3525” în valoare de 1000 de lei, în care se aflau următoarele bunuri: un ceas din aur cu proba 585 de model „Quartz” în valoare de 22.000 de lei, un notebook de model „Asus” (computator portativ) de culoare neagră în valoare de 5800 de lei, bani în sumă de 252.000 de lei și 22.660 de Euro, echivalentul sumei de 406.245 de lei conform cursului oficial al BNM, care-i aparțineau lui Sîrbu I., după care, cu bunurile sustrate, în sumă totală de 687.045 lei, au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i victimei o daună materială în proporții deosebit de mari.

Astfel, probele administrate demonstrează că, prin acțiunile sale intenționate, Grecu A. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal, ca complicitatea la infracțiunea de furt, adică a sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în proporții deosebit de mari, de două și mai multe persoane, cu pătrundere în locuință.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, inițial nu a recunoscut vina, iar în cererea de apel recunoaște vina parțial și se căiește de cele comise, că nu au fost constatate circumstanțe atenuante și agravante, că a restituit familiei Sîrbu sumele de 20.000 de lei și 4000 de euro, concluzionând a-i aplica o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 7 ani.

8. Avocatul Vasile Albu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a sentinței și a deciziilor instanței de apel din 06.11.2018 și 24.06.2020 cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului Grecu A. să fie recalificate în baza art. 42 alin. (5), 186 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate cu amendă sau cu muncă neremunerată în folosul comunității.

Recurentul a invocat că prin decizia instanței de apel din 06.11.2018, din oficiu, în lipsa unui apel din partea inculpatului Grecu A., a fost modificată sentința instanței de fond, recalificate acțiunile acestuia în baza art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal – participație complexă și rol de complice, și aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, în rest sentința în privința lui Grecu A., fiind menținută.

Intrând în posesia sentinței și nefiind de acord cu aceasta, la 14.11.2019, avocatul Vasile Albu a declarat apel, în numele inculpatului Grecu A.

Prin decizia instanței de apel din 24.06.2020 au fost admise apelurile apărării, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre prin care inculpatul Grecu A. a fost condamnat în baza art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal la 7 ani închisoare.

Or, deciziile instanței de apel sunt nefondate și urmează a fi casate din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, lipsind cu desăvârșire probe că inculpatul a săvârșit fapta.

Potrivit declarațiilor inculpatului, depuse prin intermediul poștei electronice, el recunoaște vina în săvârșirea furtului, se căiește sincer și regretă comiterea faptei, aduce scuze părții vătămate pentru faptul că s-a lăsat atras la acțiuni ilegale.

Inculpatul nu a fost în înțelegere prealabilă cu participanții principali la săvârșirea furtului în proporții deosebit de mari, doar intuind pătrunderea în locuință și cauzarea de daune în proporții considerabile părții vătămate.

Deci, instanța de apel urma să soluționeze problema recalificării acțiunilor inculpatului de la art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal la art. 42 alin. (5), 186 alin. (2) Cod penal sau art. 323 Cod penal, instanța de recurs urmând să se expună asupra acestor circumstanțe.

De asemenea, inculpatul a achitat părții vătămate sumele de 20.000 lei și 4000 euro, în vederea reparării prejudiciului material cauzat acestuia.

Totodată, organele statului îi vor restitui lui Sîrbu I. suma de 9500 lei, ridicată de la Grecu A. la etapa urmăririi penale care, împreună cu celelalte sume ridicate de la inculpați și terți, i-au fost atribuite părții vătămate prin sentință, or, inculpatul vrea să restituie părții vătămate cota sa parte admisă pentru a fi încasată de la el.

Din materialele cauzei rezultă că Grecu A. nu a participat fizic la săvârșirea furtului, în acel moment, fiind în oraș cu Sîrbu A., fiul părții vătămate. Acest fapt se confirmă prin declarațiile sale partea vătămată și martorul Sîrbu A., că nu inculpatul l-a ademenit pe ultimul să iasă din casă în scopul favorizării furtului de către Gheorghiu Ș., Casianenco V. și Barba I., dar invers, el l-a rugat pe Grecu A. să meargă cu el la un cunoscut al său.

Inculpatul se consideră vinovat doar de faptul că a primit de la executanți suma de bani, iar din această sumă de bani se determină că furtul a fost săvârșit nu în proporții deosebit de mari. În astfel de împrejurări, acțiunile inculpatului urmau a fi încadrate pe art. 323 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a omis multiplele circumstanțe atenuante persistente în acțiunile inculpatului, prevăzute de art. 76 alin. (1) Cod penal - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani, recunoașterea vinovăției, expirarea, la momentul comiterii infracțiunii, a cel puțin 2/3 din termenul de prescripție pentru tragerea la răspunderea penală, pentru infracțiunea prevăzută la art. 186 alin. (2) Cod penal.

Potrivit art. 76 alin. (2) Cod penal, instanța de judecată poate considera drept circumstanțe atenuante și alte circumstanțe neprevăzute la alin. (1), precum vârsta fragedă, căința sinceră, restituirea prejudiciului și altele.

Conform art. 79 alin. (1) Cod penal, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani poate fi apreciată ca circumstanță excepțională.

Totodată, la stabilirea pedepsei, termenului și categoriei ei, instanța de apel urma să țină cont și de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal.

Pe lângă aceasta, învinuirea și condamnarea inculpatului se bazează pe fapte și circumstanțe neverificate, deci pe presupuneri, ce duc la încălcarea prescripțiilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, conform cărora concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

Mai mult, instanțele de fond și de apel nu s-au expus asupra tuturor motivelor și circumstanțelor invocate de apărare, nefiind apreciate la justa valoare descifrările apelurilor inculpaților, din care rezultă că pe Barba I. și Casianenco V. i-a contactat de pe propriul telefon fiul părții vătămate, Sîrbu A. și care, fiind susținut de tatăl său și organul de urmărire penală, indică că acest lucru l-a făcut Grecu A.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) (2) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

9. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii. Conform art. art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel, adoptând decizia din 24 iunie 2020 (*pct. 7. din decizie*) a comis următoarele erori de drept.

Conform art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În corespundere cu art. 325 Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 7 alin. (2) Cod penal, nimeni nu poate fi supus de două ori pedepsei penale pentru una și aceeași faptă. Potrivit art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală, nimeni nu poate fi judecat pentru săvârșirea faptei penale cu privire la care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare. Conform art. 466 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată într-o cauză penală devine executorie la data când a rămas definitivă. Hotărârile instanței de apel rămân definitive la data pronunțării deciziei în apel.

În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate deoarece, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, conform dispozitivului și descriptivului deciziei atacate (*pct. 7. din decizie*):

a) a încălcat dreptul inculpatului Grecu A. de a nu fi judecat de mai multe ori pentru una și aceeași faptă (*art. 7 alin. (2) CP, 22 alin. (1) CPP*), deoarece a constatat în descriptiv că: „...***Gheorghiu Ș., având scopul însușirii bunurilor altor persoane, acționând în calitate de organizator și complice, a organizat și a ajutat la sustragerea bunurilor părții vătămate Sîrbu I., atrăgându-i la comiterea acestei infracțiuni pe Barba I. și Casianenco V., în calitate de coautori, iar pe Grecu A., în calitate de complice, în modul următor: conform planului infracțional, elaborat de către el din timp, avându-l ca complice pe Grecu A. și împreună cu dânsul, i-a sustras atenția fiului victimei... conform planului infracțional, Barba I. și Casianenco V., care au acționat nemijlocit la săvârșirea furtului, ca coautori, au deteriorat fereastra de la verandă și au pătruns în apartamentul nr. 3 din XXXXXX XXX. XXXXXX, de unde au sustras pe ascuns... cu bunurile sustrate, în sumă totală de 687.045 lei, au părăsit locul comiterii infracțiunii...***”, iar în dispozitiv i-a aplicat pedeapsa în baza: „***art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal - 7 ani închisoare***”.

Ori, potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 6 noiembrie 2018, definitivă și executorie la data pronunțării (*art. 466 alin. (1) și (3) CPP*), inculpatul a fost deja condamnat pentru exact aceeași faptă, considerată ca fiind dovedită: „...***Gheorghiu Ș., având scopul însușirii bunurilor altor persoane, acționând în calitate de organizator și complice, a organizat și a ajutat la sustragerea bunurilor părții vătămate Sîrbu I., atrăgându-i la comiterea acestei infracțiuni pe Barba I. și Casianenco V., în calitate de coautori, iar pe Grecu A., în calitate de complice, în modul următor: conform planului infracțional, elaborat de către el din timp, avându-l ca complice pe Grecu A. și împreună cu dânsul, i-a sustras atenția fiului victimei... conform planului infracțional, Barba I. și Casianenco V., care au acționat nemijlocit la săvârșirea furtului, ca coautori, au deteriorat fereastra de la verandă și au pătruns în apartamentul nr. 3 din XXXXXX XXX. XXXXXX, de unde au sustras pe ascuns... cu bunurile sustrate, în sumă totală de 687.045 lei, au părăsit locul comiterii infracțiunii...***”, fiind la fel pedepsit în baza: „***art. 42 alin. (5), 186 alin. (5) Cod penal - 7 ani închisoare***” (*pct. 4., 5. din decizie*);

b) nu a rejudecat cauza în limitele circumstanțelor de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care le-a depășit atât la descrierea faptei criminale considerate ca fiind dovedită, cât și la încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Grecu A. (*f.d. 121-122, pct. 7. din decizie*);

c) a constatat în descriptiv, în raport cu sentința din 19.04.2017, o altă faptă criminală, considerată ca fiind dovedită, și cu privire la toți inculpații din speță, dar în dispozitiv s-a contrazis, indicând că este: „*casată sentința în partea ce se referă la inculpatul Grecu A.*”;

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile de pe rol, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 6., 6.1. din decizie, cât și asupra solicitării din apelul suplimentar privind „*modificarea deciziei instanței de apel din 06.11.2019*”;

e) și-a întemeiat concluziile pe 18 probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal (*vezi f.d. 37, v. 6*).

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale și materiale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Vasile Albu, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2020, în privința inculpatului Grecu Alexei XXXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 26 februarie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Galina Stratulat

Nicolae Craiu